Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

8 päivänä syyskuuta 2021 *

Kuluttajien ja työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelu – Direktiivi 2006/42/EY – Suojalauseke – Kansallinen toimenpide keilanpystytyskoneen ja sen kanssa käytettävän täydennysosapakkauksen markkinoilta poistamiseksi ja markkinoille saattamisen kieltämiseksi – Olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset – Komission päätös, jossa toimenpide todetaan perustelluksi – Yhdenvertainen kohtelu

Asiassa T-152/19,

Brunswick Bowling Products LLC, aiemmin Brunswick Bowling & Billiards Corporation, kotipaikka Muskegon, Michigan (Yhdysvallat), edustajinaan asianajajat R. Martens ja V. Ostrovskis,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään M. Huttunen ja P. Ondrůšek,

vastaajana,

jota tukee

Ruotsin kuningaskunta, asiamiehinään H. Eklinder, R. Eriksson, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, H. Shev, J. Lundberg ja O. Simonsson,

väliintulijana,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta kumota Ruotsin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY nojalla toteuttamasta suojatoimenpiteestä Brunswick Bowling & Billiards -yrityksen valmistaman keilanpystytyskonetyypin ja sen kanssa käytettävän täydennysosapakkauksen markkinoille saattamisen kieltämiseksi ja tällaisten, jo markkinoille saatettujen koneiden poistamiseksi markkinoilta 10.12.2018 annettu komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1960 (EUVL 2018, L 315, s. 29),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja V. Tomljenović sekä tuomarit F. Schalin ja P. Škvařilová-Pelzl (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

kirjaaja: yksikönpäällikkö C. Kristensen,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 6.10.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon 11.3.2021 annetun määräyksen suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen ja asianosaisten vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin,

on antanut seuraavan

tuomion[1]

[– –]

Asian käsittely ja asianosaisten vaatimukset

12 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 8.3.2019 jättämällään kannekirjelmällä.

13 Ruotsin kuningaskunta pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.6.2019 jättämällään asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen komission vaatimuksia. Komissio ilmoitti 9.7.2019 ja kantaja ilmoitti 17.7.2019 hyväksyvänsä mainitun väliintulohakemuksen. Ruotsin kuningaskunnan väliintulohakemus hyväksyttiin unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtajan 25.7.2019 tekemällä päätöksellä.

14 Komissio jätti 24.6.2019 vastinekirjelmänsä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon.

15 Kantaja jätti vastauksensa unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 21.8. ja vastaaja 22.10.2019.

16 Ruotsin kuningaskunta jätti 9.10.2019 väliintulokirjelmän unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon.

17 Komissio jätti huomautuksensa Ruotsin kuningaskunnan väliintulokirjelmästä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.11. ja kantaja 7.11.2019.

18 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin 16.10.2019 tekemällä päätöksellä nyt käsiteltävä asia jaettiin uudelle esittelevälle tuomarille toisessa jaostossa.

19 Kantaja esitti 3.12.2019 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustellun kannan istunnon pitämisestä asianosaisten kuulemiseksi.

20 Unionin yleinen tuomioistuin toteutti 16.7.2020 tekemällään päätöksellä työjärjestyksen 88-90 artiklan nojalla prosessinjohtotoimen. Komissio vastasi siihen asetetussa määräajassa. Muut osapuolet eivät noudattaneet niille osoitettua kehotusta esittää huomautuksensa komission vastauksesta.

21 Osapuolten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 6.10.2020 pidetyssä istunnossa.

[1] Tästä tuomiosta on otettu tähän vain kohdat, joiden julkaisemista unionin yleinen tuomioistuin pitää aiheellisena.

22 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 11.3.2021 antamallaan määräyksellä aloittaa uudelleen asian käsittelyn suullisen vaiheen ja toteutti samana päivänä tekemällään päätöksellä työjärjestyksen 88-90 artiklan nojalla prosessinjohtotoimen, jossa se kehotti kantajaa täsmentämään oikeudellista yhteyttään Brunswick Bowling & Billiardsiin, joka on riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 1 perustelukappaleessa mainittu riidanalaisten tuotteiden valmistajana.

23 Kantaja esitti 26.3.2021 antamassaan vastauksessa selvityksen todisteista, jotka osoittavat, että riidanalainen päätös koski kantajaa sen toimiessa aiemmalla toiminimellä. Komissio ilmoitti 16.4.2021 päivätyllä kirjeellä, että sillä ei ollut huomautuksia kantajan vastauksesta. Ruotsin kuningaskunta ei esittänyt huomautuksia asetetussa määräajassa.

24 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 Komissio, jota Ruotsin kuningaskunta tukee, vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

[– –]

Asiakysymys

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee direktiivin 2006/42 11 artiklassa ja asetuksen N:o 765/2008 18 artiklan 5 kohdassa säädettyjen menettelysääntöjen rikkomista sekä mainitun asetuksen 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun suhteellisuusperiaatteen loukkaamista

[– –]

– Ensimmäinen osa, joka koskee direktiivin 2006/42 11 artiklassa ja asetuksen N:o 765/2008 18 artiklan 5 kohdassa säädettyjen menettelysääntöjen rikkomista

[– –]

42 Direktiivissä 2006/42 otetaan siten käyttöön sisämarkkinoiden valvonta- ja sääntelyjärjestelmä, jossa ensi sijassa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tehtävänä on arvioida, voiko kone vaarantaa henkilöiden terveyden tai turvallisuuden, ja jos näin on, toteuttaa välttämättömät toimenpiteet koneen markkinoilta poistamiseksi tai markkinoille saattamisen kieltämiseksi. Direktiivin 2006/42 11 artiklassa tätä tarkoitusta varten säädetty suojalauseke on itsessään ymmärrettävä suhteessa SEUT 114 artiklan 10 kohtaan, jossa jäsenvaltioille sallitaan tällaisten toimenpiteiden toteuttaminen yhdestä tai useammasta SEUT 36 artiklassa tarkoitetusta muusta kuin taloudellisesta syystä, joihin kuuluu henkilöiden terveyden ja elämän suojelu.

Oikeuskäytännöstä käy ilmi, että tämä tehtävä voi vaatia kansallisilta viranomaisilta teknisesti tai tieteellisesti monimutkaisia arviointeja. Komissio puolestaan tutkii, ovatko jäsenvaltioiden direktiivin 2006/42 yhteydessä toteuttamat toimenpiteet oikeudellisesti ja tosiasiallisesti perusteltuja (ks. tuomio 3.5.2018, Grizzly Tools v. komissio, T-168/16, ei julkaistu, EU:T:2018:246, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Unionin yleinen tuomioistuin on tässä yhteydessä jo aiemmin katsonut, että yhtäältä komissiolla on oltava laaja harkintavalta, jotta se voi tehokkaasti tavoitella sille asetettua päämäärää, kun otetaan huomioon ne monitahoiset tekniset arvioinnit, jotka sen on tehtävä. Toisaalta niiden oikeudellisten syiden perusteltavuuden tuomioistuinvalvonta, jotka ovat johtaneet komission toteamaan kyseessä olevat kansalliset toimenpiteet perustelluiksi, voi olla oikeuskysymyksen osalta ainoastaan täysimääräistä (ks. vastaavasti tuomio 15.7.2015, CSF v. komissio, T-337/13, EU:T:2015:502, 48 ja 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[– –]

54 Näin ollen riidanalainen päätös merkitsee sitä, että kaikkien muiden jäsenvaltioiden kuin Ruotsin kuningaskunnan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotka koskevat riidanalaisten tuotteiden saattamista niiden markkinoille tai sen säilyttämistä niiden markkinoilla, ja varmistettava näin tehdessään direktiivin 2006/42 oikea ja yhtenäinen soveltaminen Ruotsin viranomaisten toteuttamien ja komission perustelluiksi toteamien toimenpiteiden valossa. Riidanalaisen päätöksen välittömänä seurauksena on sellaisten kansallisten menettelyjen aloittaminen, joissa asetetaan kyseenalaiseksi kantajalla siihen saakka koko unionissa ollut oikeus markkinoida konetta, jota itseään koski kyseisen direktiivin 7 artiklassa säädetty vaatimustenmukaisuusolettama, koska se oli varustettu CE-merkinnällä ja sillä oli EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus (tuomio 15.7.2015, CSF v. komissio, T-337/13, EU:T:2015:502, 28 kohta).

[– –]

– *Toinen osa, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista*

[– –]

65 Ensinnäkin kantajan väitteistä, jotka koskevat suhteellisuusperiaatteen loukkaamista siltä osin kuin komissio ei ole ottanut huomioon Gustavsbergin keilahallia koskevaa kantajan vuonna 2016 esittämää parannussuunnitelmaa eikä riippumattomassa tutkimuksessa esitettyjä myönteisiä huomioita, on korostettava komission tavoin, että riidanalainen päätös koskee kysymystä siitä, olivatko työympäristöviraston vuonna 2013 toteuttamat suojatoimenpiteet perusteltuja vai eivät.

66 Tästä on huomautettava, että direktiivin 2006/42 oikeusperustana on EY 95 artikla, jonka 10 kohdassa määrätään, että kyseisen artiklan mukaisesti annettuihin yhdenmukaistamistoimenpiteisiin sisällytetään aiheellisissa tapauksissa suojalauseke, jonka nojalla jäsenvaltiot saavat ”unionin valvontamenettelyn alaisina” toteuttaa ”väliaikaisia toimenpiteitä” yhdestä tai useammasta SEUT 36 artiklassa mainitusta, muusta kuin taloudellisesta syystä. Oikeuskäytännön mukaan tästä seuraa, että vaikka on todella jäsenvaltioiden tehtävänä panna direktiivi 2006/42 asianmukaisesti täytäntöön muun muassa suhteellisuusperiaatteeseen nähden ja valvoa, että niiden alueella markkinoille saatetut tai käyttöönotetut koneet täyttävät direktiivin säännökset tarvittaessa toteuttamalla mainitun direktiivin 11 artiklassa tarkoitettujen kaltaisia toimenpiteitä, komission tehtävänä on kuitenkin valvoa, että toimenpiteet ovat

perusteluja, varmistamalla erityisesti sellaisten oikeudellisten ja tosiasioihin perustuvien syiden aiheellisuuden, joiden vuoksi toimenpiteet on toteutettu, ja etenkin toteutettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuuden. Kyseessä olevan kansallisen toimenpiteen lopullinen voimassapitäminen on kyseisen valvonnan tuloksesta riippuvainen siten, että jäsenvaltio voi pitää sen voimassa ainoastaan, jos komissio toteaa sen perustelluksi, ja sen on muussa tapauksessa päätettävä toimenpide (ks. vastaavasti tuomio 3.5.2018, Grizzly Tools v. komissio, T-168/16, ei julkaistu, EU:T:2018:246, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

67 Edellä 66 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että komissio voi valvontaa harjoittaessaan tarkistaa vain, ovatko Ruotsin kuningaskunnan direktiivin 2006/42 11 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla toteuttamat ja sitten ilmoittamat kansalliset suojatoimenpiteet perusteltuja vai eivät ja voidaanko mainitut toimenpiteet näin ollen kyseisen valvonnan päätteeksi pitää lopullisesti voimassa.

68 Lisäksi siltä osin kuin, kuten mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, komission on valvottava kyseessä olevien suojatoimenpiteiden perusteltavuutta ja varmistuttava erityisesti siitä, ovatko ne oikeudelliset ja tosiasialliset syyt, joihin ne perustuvat, perusteltuja, on todettava, että komission harjoittama valvonta voi perustua ainoastaan seikkoihin, jotka olivat olemassa silloin, kun työympäristövirasto teki päätöksen, eikä myöhempiin olosuhteisiin.

69 Edellä 66–68 kohdassa esitetyistä syistä työympäristöviraston päätöksen jälkeisillä seikoilla, joihin kantaja on vedonnut, kuten riidanalaisten tuotteiden parannuksilla Gustavsbergin keilahallissa vuonna 2016, ei ole merkitystä arvioitaessa riidanalaisen päätöksen perusteltavuutta. Samoin on todettava, että kantajan väitteet, jotka koskevat riippumattomaan tutkimukseen sisältyviä ”myönteisiä huomioita” riidanalaisista tuotteista, liittyvät kyseisten tuotteiden parannuksiin, jotka on toteutettu työympäristöviraston päätöksen tekemisen jälkeen. Näillä väitteillä ei siten myöskään ole merkitystä.

70 Toiseksi kantajan perusteluista ilmenee, että kantaja moittii komissiota yhtäältä siitä, ettei tämä ole tutkinut, olivatko todetut puutteet niin merkittäviä, että suojatoimenpiteet olivat perusteltuja, ja toisaalta siitä, että komissio on vahvistanut suojatoimenpiteitä, jotka ylittivät sen, mikä oli tarpeen ihmisten terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi.

71 Tältä osin on ensinnäkin huomautettava, että direktiivin 2006/42 11 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että jos tässä artiklassa tarkoitetut nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien kaltaiset koneet eivät täytä olennaisia terveys- ja turvallisuusvaatimuksia ja saattavat siten vaarantaa ihmisten terveyden tai turvallisuuden, jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen ne markkinoilta, kieltääkseen niiden saattamisen markkinoille tai niiden käyttöön ottamisen tai rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta. Näin ollen toteamus, jonka mukaan koneet eivät täytä olennaisia terveys- ja turvallisuusnormeja ja uhkaavat vaarantaa ihmisten terveyden tai turvallisuuden, oikeuttaa sen, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät päätöksiä koneiden markkinoilta poistamisesta ja markkinoille saattamisen kieltämisestä.

72 Lisäksi on korostettava, että oikeuskäytännön mukaan ihmisten terveyden ja elämän suojelua koskeva päämäärä on SEUT 36 artiklassa suojelluista oikeushyvistä tai intresseistä tärkein (ks. vastaavasti tuomio 23.12.2015, Scotch Whisky Association ym., C-333/14, EU:C:2015:845, 35 kohta), johon nähden jäsenvaltiot voivat toteuttaa direktiivissä 2006/42 säädettyjä suojatoimenpiteitä, kuten edellä 42 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee.

73 Nyt käsiteltävässä asiassa kaikista komission riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 9–13 perustelukappaleessa esittämistä olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomisista ilmenee, että ne muodostavat vaaran ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle, erityisesti kun on kyse siitä, että vaaravyöhykettä ei näe kokonaan, loukkaantumisriskistä, koneeseen kaatumisen riskistä, liikkuvien osien aiheuttamasta riskistä ja virheellisen käytön riskistä. Komissio on siis perustellusti todennut riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 14 perustelukappaleessa, että todetut sääntöjenvastaisuudet saattoivat vaarantaa ihmisten terveyden ja turvallisuuden.

74 Koska kyseessä olevat koneet eivät näin ollen ole olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten mukaisia ja koska ne aiheuttavat vaaraa ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle, on todettava, että komissio saattoi direktiivin 2006/42 11 artiklan mukaisesti ja suhteellisuusperiaatetta loukkaamatta perustellusti katsoa, että työympäristön vahvistamat suojatoimenpiteet eli kielto saattaa riidanalaiset tuotteet markkinoille ja niiden poistaminen markkinoilta olivat sellaisenaan perusteltuja.

75 Toiseksi mainitusta markkinoilta poistamisesta on todettava, että kuten riidanalaisen päätöksen johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, sen toteuttamiseksi on useita vaihtoehtoisia ratkaisuja eli mahdollisuus korjata käyttäjän työskentely-ympäristöön liittyvät puutteet, ottaa riidanalaiset tuotteet takaisin ja korvata ne muilla samanlaisilla tai vastaavanlaisilla tuotteilla, jotka ovat teknisesti virheettömiä tai ottaa riidanalaiset tuotteet takaisin ja maksaa niistä korvaus omistajalle.

76 On huomattava, että komissio on todennut riidanalaisen päätöksen viidennessä perustelukappaleessa seuraavaa:

”Ruotsin viranomaiset selittivät, että toteutetuissa toimenpiteissä noudatettiin [asetuksen N:o 765/2008] 18 artiklassa säädettyä suhteellisuusperiaatetta. Kun tämä periaate ja markkinoilta poistamiseen liittyvien riskien ja kustannusten vakavuus otettiin huomioon, eräitä toimia, jotka vaadittiin puutteiden korjaamiseksi [riidanalaisten tuotteiden] osalta, ei vaadittu siinä tapauksessa, että olemassa olevat [riidanalaiset tuotteet] ja täydennyspakkaukset poistettaisiin markkinoilta. Nämä toimet koskivat ohjauspaneelin eri toimintatiloja osoittavien kolmen erillisen valon asentamista, koneiden välisten ja myös työskentelytasoina käytettyjen pääsykohtien laajentamista sekä näkymää vaaravyöhykkeelle”.

77 On katsottava, että koska komissio ei ole kyseenalaistanut edellä 76 kohdassa mainittuja Ruotsin kuningaskunnan selityksiä, se on vahvistanut toteamuksen, jonka mukaan työympäristöviraston lähestymistapa oli oikeasuhteinen.

78 Riidanalaisesta päätöksestä ilmenee siten, että suhteellisuusperiaatteen kannalta riskin vakavuutta ja markkinoilta poistamisesta aiheutuvia kustannuksia on vertailtu keskenään. Tällä perusteella myöhemmin myytävät tuotteet on erotettu riidanalaisista tuotteista, jotka on jo saatettu markkinoille, ja näin on viimeksi mainittujen osalta tehty soveltamalla suppeaa luetteloa sääntöjenvastaisuuksista, jotka merkitsevät tuotteiden poistamista markkinoilta. Lisäksi ne kolme vaihtoehtoista ratkaisua, jotka koskevat riidanalaisten tuotteiden markkinoilta poistamisen toteuttamista, sellaisina kuin se on selostettu edellä 75 kohdassa, myötävaikuttavat osaltaan siihen, että työympäristövirasto ja näin ollen komissio noudattavat suhteellisuusperiaatetta.

79 Kolmanneksi on todettava, että kun otetaan huomioon edellä esitetyt toteamukset, kantajan väitteitä suojatoimenpiteistä aiheutuvasta kohtuuttomasta taloudellisesta rasitteesta ei voida hyväksyä. Yhtäältä edellä 73 kohdassa tarkoitetut riskit, jotka kantajan koneet aiheuttavat

ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle, oikeuttavat sen, että riidanalaisten tuotteiden markkinoille saattaminen ja markkinoilta poistaminen on kiellettävä siitä kantajalle mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista huolimatta. Toisaalta erottelu olemassa oleviin ja uusiin tuotteisin sovellettavien suojatoimenpiteiden välillä, kolme vaihtoehtoista ratkaisua riidanalaisten tuotteiden markkinoilta poistamiseksi ja niiden sääntöjenvastaisuuksien vähäinen määrä, jotka ensimmäisen ratkaisun perusteella oli oikaistava kyseisten tuotteiden säilyttämiseksi markkinoilla, osoittavat tältä osin, että työympäristöviraston ja komission omaksuma lähestymistapa oli oikeassa suhteessa siihen taloudelliseen rasitukseen nähden, joka suojatoimenpiteistä saattoi aiheutua kantajalle.

80 Neljänneksi on todettava, että kun otetaan huomioon sekä täsmälliset viittaukset Ruotsin kuningaskunnan toimittamiin perusteluihin että komission tekemä riidanalaisten tuotteiden käyttöä koskevien riskien perusteellinen analyysi, kantajan väitteet, jotka koskevat sitä, ettei riidanalaisessa päätöksessä esitetä suojatoimenpiteiden oikeasuhteisuutta koskevia riittäviä perusteluja, ovat perusteettomia.

81 Kaiken edellä esitetyn perusteella on katsottava, että komissio ei loukannut suhteellisuusperiaatetta katsoessaan, että kyseiset suojatoimenpiteet olivat perusteltuja.

82 Viidenneksi kantajan väitteistä, jotka koskevat suhteellisuusperiaatteen loukkaamista siltä osin kuin kaikkien muiden jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä riidanalaisen päätöksen johdosta, on aluksi korostettava, että oikeuskäytännön mukaan direktiivin 2006/42 11 artiklassa tarkoitettu komission tekemä päätös on osoitettu kaikille unionin jäsenvaltioille komissiolle direktiivin 2006/42 11 artiklan 3 ja 6 kohdassa asetettujen tiedonanto- ja ilmoitusvelvollisuuksien mukaisesti. Se on siis kaikilta osiltaan velvoittava niiden kaikkien osalta SEUT 288 artiklan mukaisesti (ks. vastaavasti tuomio 15.7.2015, CSF v. komissio, T-337/13, EU:T:2015:502, 24 kohta).

83 Näin ollen seuraukset, joihin kantaja on vedonnut, ovat olennainen osa suojatoimenpiteiden perusteltavuutta koskevaa komission tutkintamenettelyä, sellaisena kuin toimenpiteistä on säädetty direktiivissä 2006/42 11 artiklassa. Kuten edellä 54 kohdassa on huomautettu, kaikista direktiivin 2006/42 säännöksistä, sellaisina kuin niitä on tulkittu oikeuskäytännössä, käy ilmi, että riidanalainen päätös edellyttää jäsenvaltioilta tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista, jotta riidanalaiset tuotteet voidaan saattaa jäsenvaltioiden markkinoille tai pitää ne jäsenvaltioiden markkinoilla. Kyseessä on nimittäin direktiivin 2006/42 11 artiklassa säädetyn suojalausekemenettelyn olennainen osa, jolla pyritään takaamaan sen yhtenäinen soveltaminen.

84 Tämän jälkeen on todettava, että direktiivin 2006/42 11 artiklan säännöksistä ilmenee, että komissiolla oli velvollisuus toimia sen jälkeen, kun työympäristövirasto oli ilmoittanut riidanalaisten tuotteiden osalta toteutetuista suojatoimenpiteistä, ja tehdä päätös siitä, ovatko nämä toimenpiteet perusteltuja vai eivät. Kantajan tältä osin esittämät väitteet eivät näin ollen voi menestyä.

85 Lisäksi on huomattava, että edellä 82–84 kohdassa esitettyjä päätelmiä ei voida kumota direktiivin 2006/42 9 artiklalla, johon kantaja viittasi istunnossa tukeakseen väitettään, jonka mukaan komissiolla oli harkintavaltaa riidanalaisen päätöksen seurausten osalta jäsenvaltioissa.

86 Tässä direktiivin 2006/42 9 artiklassa, jossa otetaan käyttöön ”mahdollisesti vaarallisia koneita koskevat erityistoimenpiteet”, säädetään nimittäin erityisesti, että jos komissio mainitun direktiivin 11 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaessaan katsoo, että jäsenvaltion

toteuttama toimenpide on aiheellinen, komissio voi toteuttaa toimenpiteitä, joilla vaaditaan jäsenvaltioita kieltämään sellaisten koneiden markkinoille saattaminen, jotka teknisten ominaisuuksiensa vuoksi muodostavat saman riskin, rajoittaa tätä markkinoille saattamista tai asettaa näille koneille erityisiä ehtoja. Lisäksi kyseisen direktiivin johdanto-osan 13 perustelukappaleessa täsmennetään, että tällaisia unionin tasolla toteutettuja toimenpiteitä ei sovelleta suoraan taloudellisiin toimijoihin ja jäsenvaltioiden on pantava ne täytäntöön (tuomio 15.7.2015, CSF v. komissio, T-337/13, EU:T:2015:502, 33 kohta).

87 Tästä on oikeuskäytännön mukaan katsottava, että vaikka jäsenvaltioiden onkin varmistettava direktiivin 2006/42 oikea ja yhtenäinen soveltaminen tekemällä johtopäätökset kansallisesta toimenpiteestä, joka on toteutettu tietyn koneen osalta ja jonka komissio on todennut perustelluksi, ilman, että niillä on harkintavaltaa saavutettavaan tulokseen nähden, ne eivät aivan ilmeisesti voi laajentaa omasta aloitteestaan ja kyseisen direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetystä menettelyllisestä ja aineellisesta kehyksestä riippumatta kyseisen toimenpiteen soveltamisalaa muihin koneisiin sillä perusteella, että viimeksi mainitut sisältävät saman riskin, koska muutoin jätetään huomiotta kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukainen vapaan liikkuvuuden periaate ja sen 7 artiklassa säädetty vaatimustenmukaisuusolettama. Juuri tämän vuoksi unionin lainsäätäjä on asettanut tämän laajentamisen edellytykseksi direktiivin 2006/42 9 artiklassa tarkoitetun erityisen menettelyn, johon muun muassa sisältyy yhtäältä komission nimenomaisen tätä koskevan päätöksen tekeminen ja toisaalta kyseisen päätöksen kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttaminen. Tällaisista toimista ei ole sitä vastoin säädetty eivätkä ne ole tarpeellisia kyseessä olevan direktiivin 11 artiklan soveltamiseksi, kun otetaan huomioon sen ulottuvuus (ks. tuomio 15.7.2015, CSF v. komissio, T-337/13, EU:T:2015:502, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

88 Kun otetaan huomioon edellä 86 ja 87 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, on katsottava, että nyt käsiteltävän asian olosuhteissa, jotka liittyvät yksinomaan kyseessä olevan suojalausekkeen tarkasteluun, ei direktiivin 2006/42 9 artiklan säännöksiä voida soveltaa tähän tapaukseen.

89 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista, ja näin ollen ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan, on hylättävä.

[– –]

Kolmas kanneperuste, joka koskee direktiivin 2006/42 liitteessä I säädettyjen menettelysääntöjen rikkomista

[– –]

108 Aluksi on huomautettava, että direktiivin 2006/42 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään erityisesti, että jäsenvaltioiden on pidettävä tämän direktiivin säännösten mukaisina koneita, joissa on CE-merkintä ja joita seuraa EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus, ja että jos kone on valmistettu sellaisen yhdenmukaistetun standardin mukaisesti, jonka viitteet tai viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, sen oletetaan täyttävän kyseisen yhdenmukaistetun standardin kattamat olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset. Toisin sanoen yhdenmukaistetun standardin noudattamisen perusteella voidaan olettaa, että kone täyttää nämä vaatimukset. Samoin direktiivin 2006/42 2 artiklan l alakohdan mukaan yhdenmukaistettu standardi on tekninen eritelmä, jonka standardointielin on vahvistanut ja joka on hyväksytty komission antamalla valtuutuksella ja joka ei ole pakottava. Näistä säännöksistä ilmenee, että

yhdenmukaistetulla standardilla ehdotetut tekniset ratkaisut eivät ole pakottavia vaan että niiden soveltaminen luo olettaman siitä, että kyseessä oleva tuote on direktiivin 2006/42 säännösten mukainen.

109 On kuitenkin todettava, että vaikka valmistaja tai sen valtuutettu edustaja voi vapaasti valita menetelmät, joilla arvioidaan sitä, ovatko sen tuotteet olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten mukaisia, sen on paitsi varmistettava tämä vaatimustenmukaisuus, myös osoitettava se teknisessä tiedostossa, kuten direktiivin 2006/42 liitteessä VII säädetään. Yhdenmukaistettujen standardien soveltamatta jättämisestä seuraa, että edellä mainittua vaatimustenmukaisuuden olettamaa ei myöskään voida soveltaa, jolloin tuotteiden vaatimustenmukaisuus on osoitettava muulla tavoin.

110 Kantajan väitteistä on täsmennettävä, että kolmas kanneperuste liittyy riidanalaisen päätöksen johdanto-osan kymmenenteen perustelukappaleeseen, jossa komissio on vahvistanut, että direktiivin 2006/42 liitteessä I olevissa 1.1.6, 1.6.1 ja 1.6.2 kohdassa esitettyjä olennaisia terveys- ja turvallisuusvaatimuksia, joiden mukaan koneen suunnittelun ja rakenteen on helpotettava käyttäjän työtä, jotta tämä voi työskennellä vaivattomasti ja turvallisesti vaaravyöhykkeiden ulkopuolella, ei ollut noudatettu riidanalaisten koneiden osalta. Tarkemmin sanoen komissio katsoi työympäristöviraston päätöksen perusteella, että riidanalaisiin koneisiin pääsy sisälsi loukkaantumisriskin, joka johtui koneiden välisen 190 mm:n levyisen kulkutason kapeudesta tai äkillisestä 1000 mm:n pudotuksesta koneen etupuolella.

111 On todettava, että siltä osin kuin on kyse 190 mm:n kulkutason leveydestä, kantajan väitteet koskevat erityisesti komission tai suoraan työympäristöviraston toteamuksia. Kantaja moittii niitä yhtäältä siitä, että ne eivät ole ottaneet huomioon tekniikan tasoa koskevaa periaatetta, koska päätöksissä ei viitata tähän periaatteeseen. Toisaalta kantajan mukaan sen kyseessä oleva tekninen ratkaisu vastasi tekniikan tasoa tarkastushetkellä, kun taas yhdenmukaistetussa standardissa EN ISO 14122-2:2001 säädetty vaatimus ylitti tekniikan tason.

112 Aluksi on muistutettava, että on kiistatonta, että EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa kantaja vetosi muun muassa yhdenmukaistettuun standardiin EN ISO 14122-2:2001. Toisin sanoen kantaja on päättänyt vapaasti soveltaa tätä yhdenmukaistettua standardia sen osoittamiseksi, että riidanalaiset tuotteet ovat direktiivin 2006/42 liitteessä I olevissa 1.1.6, 1.6.1 ja 1.6.2 kohdassa esitettyjen olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten mukaisia.

113 Lisäksi on todettava, että yhdenmukaistetussa standardissa EN ISO 14122–2:2001 vahvistetaan tekniset turvallisuusvaatimukset, jotka koskevat koneiden kiinteitä kulkuteitä, erityisesti koneiden työskentelytasoja ja kulkutasoja. Vaikka kyseessä olevassa standardissa vahvistetaan 500 mm:n leveys, on selvää, että riidanalaisiin koneisiin asennetut kulkutasot ovat 190 mm leveitä. On siis todettava komission tavoin, että vaikka kantaja oli päättänyt soveltaa yhdenmukaistettua standardia EN ISO 14122-2:2001, se ei noudattanut sitä.

114 Lopuksi on todettava olennaisista terveys- ja turvallisuusvaatimuksista, että direktiivin 2006/42 johdanto-osan 14 perustelukappaleen mukaan näitä vaatimuksia olisi sovellettava harkiten, jotta voidaan ottaa huomioon koneen rakentamisen ajankohtana vallinnut tekniikan taso sekä tekniset ja taloudelliset vaatimukset. Lisäksi mainitun direktiivin liitteessä I olevan ensimmäisen osaston, jonka otsikko on ”Yleiset periaatteet”, 3 kohdassa säädetään, että vaikka tässä liitteessä säädetyt olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset ovat pakottavia, ottaen huomioon tekniikan tason

voi kuitenkin olla mahdollista, ettei niissä asetettuja tavoitteita voida saavuttaa. Kohdassa täsmennetään, että tällöin kone on suunniteltava ja rakennettava vastaamaan mahdollisimman pitkälle näitä tavoitteita.

115 Käsiteltävässä asiassa kantaja moittii komissiota ensinnäkin siitä, että komissio ja työympäristövirasto ovat rikkoneet direktiivin 2006/42 liitteessä I olevia menettelysääntöjä, koska riidanalaisessa päätöksessä tai työympäristöviraston päätöksessä ei ole mitään viittausta tekniikan tasoon. Ensinnäkin on korostettava, että kantaja ei täsmennä millään tavoin niitä menettelysääntöjä, joita se väittää rikotun, vaan viittaa säännöksiin, joissa säädetään tekniikan tasoa koskevan periaatteen noudattamisesta olennaisia terveys- ja turvallisuusvaatimuksia sovellettaessa. On kuitenkin todettava, että vaikka direktiivin 2006/42 johdanto-osan 14 perustelukappaleessa ja kyseisen direktiivin liitteessä I olevan ensimmäisen osaston 3 kohdassa, sellaisina kuin ne on mainittu edellisessä kohdassa, on tarkoitus ottaa huomioon tekniikan taso olennaisia terveys- ja turvallisuusvaatimuksia sovellettaessa, direktiivissä ei säädetä mistään menettelysäännöstä, jossa velvoitettaisiin suorittamaan toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätöksessä tai komission päätöksessä, joka on tehty suojalausekemenettelyn yhteydessä, tekniikan tasoa koskevan periaatteen soveltamisen arviointi. Toiseksi se, ettei riidanalaisessa päätöksessä eikä työympäristöviraston päätöksessä ole arvioitu tekniikan tasoa koskevan periaatteen soveltamista, ei sinänsä merkitse tämän periaatteen loukkaamista. Näistä syistä kantajan väitteet siitä, ettei kyseisissä päätöksissä viitata tähän periaatteeseen, eivät voi menestyä.

116 Toiseksi on tärkeää korostaa, että direktiivin 2006/42 11 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla yhdenmukaistettujen standardien virheellinen soveltaminen on yksi koneen vaatimustenvastaisuuden syistä, joka jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille sen suojatoimenpiteen nojalla, jonka jäsenvaltio on päättänyt toteuttaa. Toisin sanoen on niin, että vaikka yhdenmukaistetut standardit eivät ole pakottavia, niiden soveltaminen ja vetoaminen niihin EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa edellyttää niiden asianmukaista soveltamista. Mikäli tällaisia standardeja sovelletaan virheellisesti, kansallinen toimivaltainen viranomainen voi todeta tuotteiden vaatimustenvastaisuuden direktiivin 2006/42 11 artiklassa tarkoitetussa suojalausekemenettelyssä toteutetuilla toimenpiteillä. Näin ollen komissio on perustellusti katsonut riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 10 perustelukappaleessa työympäristöviraston suojatoimenpiteestä, että riidanalaiset koneet eivät täyttäneet direktiivin 2006/42/EY liitteessä I olevien 1.1.6, 1.6.1 ja 1.6.2 kohdan olennaisia terveys- ja turvallisuusvaatimuksia yhdenmukaistetun standardin virheellisen soveltamisen vuoksi.

117 Kuten komissio perustellusti toteaa, kantaja oli päättänyt viitata EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa yhdenmukaistettuun standardiin, joten sen olisi pitänyt noudattaa täysimääräisesti tätä standardia. Mikäli – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – standardia ei olisi noudatettu riidanalaisten koneiden kulkutason leveyden osalta, kantajan olisi pitänyt esittää toinen tekninen ratkaisu, jolla taataan sama turvallisuustaso, ja osoittaa, että riidanalaiset tuotteet ovat yhdenmukaisia vastaavien olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten kanssa, mitä se ei ole tehnyt.

118 Kolmanneksi tekniikan tason periaatteen soveltamisen osalta, siltä osin kuin on kyse riidanalaisten koneiden kulkutasojen 500 mm:n leveydestä, on korostettava kolmea näkökohtaa.

119 Ensinnäkin on täsmennettävä, että yhdenmukaistettu standardi, jonka viitenumero on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, kuuluu unionin oikeuteen (ks. analogisesti tuomio 27.10.2016, James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, 40 kohta).

120 Toiseksi komissio väittää perustellusti, että vaikka yhdenmukaistetut standardit eivät ole pakottavia, ne heijastavat vaadittua turvallisuuden tasoa ja niissä otetaan huomioon tekniikan taso.

121 Tältä osin on tärkeää todeta, että komission kesäkuussa 2010 julkaiseman ”Konedirektiivin 2006/42 soveltamisoppaan” 162 kohdassa täsmennetään nykyisin muun muassa, että yhdenmukaistetuista standardeista saa hyvän kuvan tekniikan tasosta standardin antamishetkellä. Lisäksi saman asiakirjan mukaan tekniikan tason muutokset näkyvät yhdenmukaistettuihin standardeihin myöhemmin tehdyissä muutoksissa tai tarkistuksissa.

122 Kolmanneksi on lisättävä, että kantaja viittaa riippumattoman tutkimuksen päätelmiin tukeakseen väitteitään paremman vaihtoehdon puuttumisesta. Tästä on todettava, että nämä päätelmät, jotka liittyvät mahdollisuuksiin korjata jo asennetuissa koneissa olevat puutteet eivätkä yleiseen tekniikan tasoon työympäristöpäätöksen antamishetkellä, koskevat tilannetta Gustavsbergin keilahallissa työympäristöpäätöksen johdosta riidanalaisiin tuotteisiin tehtyjen muutosten jälkeen. Kuten kuitenkin jo edellä 69 kohdassa on todettu, mainitut päätelmät ovat vailla merkitystä pääasiassa.

123 Edellä esitetystä seuraa, että kantajan väite, jonka mukaan riidanalaisten koneiden kulkutasojen leveyttä koskeva vaatimus ylitti tekniikan tason, on hylättävä perusteettomana.

124 Kaiken edellä esitetyn perusteella kolmas kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

[– –]

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Brunswick Bowling Products LLC velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Ruotsin kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tomljenović Schalin Škvařilová-Pelzl

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä syyskuuta 2021.

Allekirjoitukset